

DECIZIE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca -Doneva
Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Anatol Țurcan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Biroul Vamal Centru,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului vamal Centru cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil,

împotriva hotărârii din 18 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea în contestare depusă de Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a fost admisă

c o n s t a t ă:

La 21 decembrie 2011 Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată a depus prin prisma art. 8, alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la acel moment și abrogată la data de 01 aprilie 2019) în Curtea de Apel Chișinău ca instanță competentă de contencios administrativ de a judeca în primă instanță litigiile ce țin de verificarea legalității actelor administrative emise sau adoptate de autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale, de autoritățile publice autonome constituite de către autoritățile publice centrale și de funcționarii publici din cadrul acestor organe, acțiune în contestare împotriva Biroului vamal Centru cu privire la anularea deciziilor nr. 243/11 din 18 octombrie 2011, nr. 244/11 din 18 octombrie 2011, nr. 245/11 din 18 octombrie 2011, nr. 246 din 18 octombrie 2011, nr. 273/11 din 23 noiembrie 2011, nr. 274/11 din 23 noiembrie 2011, nr.275/11 din 23 noiembrie 2011, nr. 276/11 din 23 noiembrie 2011.

La data de 03 februarie 2012, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Centru, solicitând anularea deciziilor Biroului vamal Centru nr. 295/11 din 12 decembrie 2011, nr. 296/11 din 12 decembrie 2011, nr. 297/11 din 12 decembrie 2011, nr. 298/11 din 12 decembrie 2011, nr. 02/12 din 03 ianuarie 2012, nr. 03/12 din 03ianuarie 2012, nr. 04/12 din 03 ianuarie 2012, nr. 05/12 din 03 ianuarie 2012, nr.

06/12 din 03 ianuarie 2012, nr. 07/12 din 03.ianuarie 2012, nr. 10/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 11/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 12/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 13/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 14/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 15/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 16/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 17/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 18/12 din 09 ianuarie 2012.

La 29 februarie 2012, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru, solicitând anularea deciziilor Biroului Vamal Centru nr. 23/12 din 16 ianuarie 2012, nr. 24/12 din 16 ianuarie 2012, nr. 25/12 din 16 ianuarie 2012, nr. 26/12 din 16 ianuarie 2012, nr. 29/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 30/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 31/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 32/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 33/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 34/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 39/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 40/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 41/12 din 19 ianuarie 2012.

Prin încheierea din 12 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus conexarea într-un singur proces, pentru examinarea în primă instanță de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău, în procedura judecătorului Nina Vascan, cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „GVG- COM” împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea deciziilor Biroului vamal Centru 243/11 din 18 octombrie 2011, nr. 244/11 din 18 octombrie 2011, nr. 245/11 din 18 octombrie 2011, nr. 246/1 din 18 octombrie 2011, 373/11 din 23 noiembrie 2011, nr. 274/11 din 23 noiembrie 2011, nr. 275/11 din 23 noiembrie 2011, nr. 276/11 din 23 noiembrie 2011 cu cererea de chemare în judecată a reclamantului împotriva Biroului Vamal Centru privind anularea deciziilor Biroului vamal Centru nr. 295/11 din 12 decembrie 2011, nr. 296/11 din 12 decembrie 2011, nr. 297/11 din 12 decembrie, nr. 298/11 din 12 decembrie 2011, nr. 02/12 din 03 ianuarie 2012, nr. 03/12 din 03 ianuarie 2012, nr. 04/12 din 03 decembrie 2012, nr. 05/12 din 03 ianuarie 2012, nr.06/12 din 03 ianuarie 2012, nr.07/12 din 03 ianuarie 2012, nr. 10/12 din 09 ianuarie 2012, nr.11/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 12/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 13/12 din 09 ianuarie 2012, nr.14/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 15/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 16/12 din 09 ianuarie 2012, nr.17/12 ianuarie 2012, nr. 18/12 din 09 ianuarie 2012, nr. 23/12 din 16 ianuarie 2012, nr. 24/12 din 16 ianuarie 2012, nr. 25/12 din 16 ianuarie 2012, nr. 26/12 din 16 ianuarie 2012, nr. 29/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 30/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 31/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 32/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 33/12 din 18 ianuarie 2012, nr. 34/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 35/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 36/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 37/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 39/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 40/12 din 19 ianuarie 2012, nr. 41/12 din 19 ianuarie 2012, ce s-au aflat în procedura judecătorilor Gavriliță Ana și Guzun Maria.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că prin deciziile contestate a fost sancționată cu amendă în temeiul art. 232, lit. j) Cod vamal.

Drept temei pentru emiterea deciziilor de aplicare a sancțiunii pecuniare a servit raportul de audit post vămuire nr. 4 al activității reclamantei pentru perioada 1 ianuarie 2010 –1 martie 2011, din care ar rezulta că activitatea acesteia în calitate de declarant în nume propriu a fost efectuată contrar prevederilor Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1290 din 9 decembrie 2005.

În opinia societății reclamante, deciziile Biroului vamal Centru sunt ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi anulate, deoarece organul vamal la stabilirea vinovăției s-a bazat pe presupuneri și nu avea temei juridic de sancționare a acesteia, or, conform

art. 8, alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională, pe când la caz nu a fost stabilită nici o încălcare, deoarece noua abordare a organului vamal nu putea fi previzibilă pentru reclamantă în întocmirea declarațiilor contestate.

În susținerea poziției sale, societatea reclamantă a menționat că la 5 noiembrie 2009 între „OZ VURAL BIL.TUR. NAK.GIDA IHT.THR. SANTIC. LTD. STI” Turcia și Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” SRL a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 2, potrivit căruia prima, acționând în calitate de vânzător, s-a obligat să-i vândă ultimei, care a acționat în calitate de cumpărător, mărfurile indicate în facturile invoice, iar aceasta din urmă s-a obligat să-i achite prețul convenit pentru livrarea acestor mărfuri.

Totodată, conform pct. 1.3 al contractului menționat, destinatarul mărfurilor a fost indicat Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată. Serviciile de intermediere și marketing pe teritoriul țării și pe teritoriul Zonei Economice Libere „Expo-Business-Chișinău” acordate de către aceasta au fost stabilite printr-un contract separat de prestare servicii nr. 05/111S/2009, încheiat la data de 05 noiembrie 2009 între Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societatea cu Răspundere Limitată, care a acționat în calitate de beneficiar și Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată, care a acționat în calitate de prestator.

Conform pct. 2.1 al contractului menționat, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată s-a obligat să primească mărfurile și să îndeplinească toate procedurile de vămuire a mărfurilor, de depozitare, păstrare, încărcare-descărcare și alte servicii.

Astfel, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2 din 05 noiembrie 2009 și a contractului de prestări servicii nr. 05/111S/2009 din 05 noiembrie 2009, având calitatea de destinatar al mărfurilor, în conformitate cu declarațiile vamale, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată a introdus în Republica Moldova mărfuri în regim vamal import.

Societatea reclamantă a mai invocat prevederile art. 12, alin. (3) al Convenției relative la contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele (CMR) din 19 mai 1956 potrivit cărora dreptul de dispoziție asupra mărfurilor aparține destinatarului din momentul întocmirii scrisorii de trăsură.

Din considerentul că acțiunile autorității vamale au fost considerate de către reclamantă ca fiind ilegale, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată a depus prezenta acțiune de contencios administrativ, solicitând anularea deciziilor Biroului vamal Centru, ca fiind ilegale și emise contrar prevederilor legii.

Prin hotărârea din 18 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contestare depusă de Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată a fost admisă. S-au declarat ilegale și anulate deciziile.

La 1 iunie 2012, Biroul vamal Centru a depus recurs împotriva hotărârii din 18 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 19 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul depus de Biroul vamal Centru, s-a casat hotărârea din 18 mai 2012 a Curții

de Apel Chișinău și s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de societatea reclamantă, motiv pentru care societatea reclamantă s-a plâns la Curtea Europeană a Drepturilor Omului despre încălcarea de către instanțele naționale a drepturilor garantate de articolul 6 paragraful 1 din Convenție și articolul 1 din protocolul nr.1 la Convenție.

Ca urmare a comunicării Guvernului Republicii Moldova a cererii Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată la data de 11 septembrie 2019 de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în baza art. 11 din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul Guvernamental, Guvernul a inițiat procedura de soluționare amiabilă a prezentei cauze cu scopul de a remedia încălcarea drepturilor societății reclamante, din care considerent a înaintat la data de 01 decembrie 2020 o cerere de revizuire, care ulterior la data de 16 februarie 2021 a fost concretizată, solicitând în final admiterea acesteia în sensul declarat.

Prin încheierea din 24 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea de revizuire depusă de către Agentul Guvernamental, s-a constatat încălcarea drepturilor Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, s-a casat decizia din 19 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție cu reținerea prezentei cauze de contencios administrativ în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului depus de Biroului vamal Centru împotriva hotărârii din 18 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Reexaminând recursul în contextul constatărilor instanței de revizuire, cât și a argumentelor invocate de recurent în cererea de recurs, raportând constatările la cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs reține următoarele.

Prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Totodată, prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ, care în conformitate cu art. 257, alin. (1) din Codul administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019. Potrivit alin. (2), al aceluiași articol la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecății în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul inițierii procedurii prealabile, a procedurii administrative, cât și a procedurii de contencios administrativ, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019).

Or, în speță procedura administrativă și procedura de contencios administrativ au fost inițiate în anul 2011 și se referă la o activitate administrativă inițiată până la

01 aprilie 2019, aspect care determină, că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, cererea de recurs nu a fost depusă în mod repetat, fiind înaintată de către o persoană împuternicită și a fost depusă în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 248, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție respinge recursul.

Totodată, conform art. 22, alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar potrivit art. 194, alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244, alin. (2) în coroborare cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219, alin. (1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanța de judecată în faza procesuală anterioară se atestă că la 05 noiembrie 2009, două companii „OZ VURAL BIL. TUR. NAK. GIDA IHT. THR. SAN. TIC. LTD. STI” rezidentă a Turciei, în calitate de vânzător și Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societatea cu Răspundere Limitată rezidentă a Republicii Moldova, în calitate de cumpărător au încheiat un contract de vânzare-cumpărare a mărfurilor.

Potrivit contractului respectiv, beneficiarul și destinatarul mărfurilor cumpărate era Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată. Contractul prevedea și faptul că serviciile prestate de către societatea reclamantă trebuiau să fie stabilite în baza unui contract separat încheiat între cumpărător și societatea reclamantă (f.d.5).

Astfel, la 05 noiembrie 2009, cumpărătorul Întreprinderea Mixtă „OZ VURAL” Societatea cu Răspundere Limitată a încheiat cu Întreprinderea Mixtă

„GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată un contract de prestări servicii, obiectul căruia a fost prestarea serviciilor de intermediere și marketing pe teritoriul țării și pe teritoriul Zonei Economice Libere „Expo-Business-Chișinău”, al cărui rezident era societatea reclamantă. Obligațiile prevăzute în acest contract au constat în primirea mărfurilor, îndeplinirea procedurilor de vămuire, depozitare, păstrare, încărcare-descărcare și alte servicii necesare (vol.I, f.d.135-137).

La fel, s-a constatat că, în perioada 2009-2010, în baza celor două contracte, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată a recepționat și a introdus în Republica Moldova mărfuri, declarându-le la organul vamal. În acest sens, societatea reclamantă acționa prin intermediul angajaților săi, specialiști în domeniul vămuirii, persoane autorizate de Serviciul Vamal, cărora le fusese acordat inclusiv certificate de calificare în domeniul vămuirii. În toate declarațiile vamale completate, societatea reclamantă menționa că era destinatarul și declarantul mărfurilor, utilizând în acest sens abrevierea „DEC” (declarant în nume propriu)

Tot actele cauzei atestă că, în aceeași perioadă, organul vamal a efectuat controlul documentar al tuturor actelor și documentelor de însoțire a mărfurilor, în cadrul a 680 de importuri perfectate. De fiecare dată, organul vamal constata legalitatea procedurii de declarare a mărfurilor de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată. Astfel, toate declarațiile vamale erau validate, iar mărfurilor li se acorda liberul de vamă.

Ulterior însă, în perioada septembrie 2011 – ianuarie 2012, Biroul vamal Centru urmare a controlului prin audit postvămuire a întocmit 77 de procese-verbale (decizii) cu privire la contravenție împotriva societății reclamante, invocând că ea ar fi desfășurat activitatea de broker vamal fără a deține o licență în acest sens, în conformitate cu art. 231, alin. (24) din Codul vamal. În rezultat, societății reclamante i s-au aplicat amenzi în valoare totală de 2 520 000 lei, motiv pentru care ÎM „GVG-Com” SRL a contestat în instanța de judecată toate procesele-verbale.

La 18 mai 2012, Curtea de Apel Chișinău a anulat 43 de procese – verbale cu privire la contravenție, notând ilegalitatea lor și observând dreptul societății reclamante de a dispune de mărfurile declarate autorității vamale și de a le declara în nume propriu, în conformitate cu art. 177 din Codul vamal. Instanța de judecată a concluzionat că reclamanta respectase toate prevederile legale în vigoare la acel moment.

La 19 decembrie 2012, în urma recursului declarat de Biroul vamal Centru, Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârea din 18 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău și a respins acțiunea Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată.

Astfel, unul din temeiurile de bază invocate de către Biroul vamal Centru în dezacord cu hotărârea din 18 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău este că declararea se efectuează conform normelor legale fie prin instituția brokerului vamal, fie prin declarantul în nume propriu, după caz și nu prin destinatarul mărfurilor or când mărfurile sunt declarate prin intermediul brokerului destinatatrul mărfurilor este acesta, sau este terța persoană din numele căruia este depusă declarația vamală.

Colegiul lărgit consideră că argumentul dat nu poate fi reținut, din următoarele considerente.

În corespundere cu art. 162, alin. (1) din Codul vamal (în redacția legii în vigoare la data faptelor), broker vamal este persoana juridică, înregistrată în

conformitate cu legislația, care deține licență pentru activitatea de broker vamal, eliberată de Camera de Licențiere, și care, în nume și pentru terțe persoane declară mărfurile, le prezintă pentru vămuire, efectuează și alte operațiuni vamale.

Totodată, conform art. 173 din Codul vamal, mărfurile și mijloacele de transport care trec frontiera vamală, mărfurile și mijloacele de transport a căror destinație vamală se modifică, alte mărfuri și mijloace de transport în cazurile stabilite de legislație sunt declarate organului vamal.

La rândul său, potrivit art. 174, alin. (2) din Codul vamal, forma și procedura de declarare, precum și informațiile necesare vămuirii sunt stabilite de Serviciul Vamal.

Iar în acord cu art. 177 alin. (1) din Codul vamal (în vigoare până la data de 13 ianuarie 2012), declarant este persoana care declară și prezintă mărfurile și mijloacele de transport, care întocmește și depune declarația vamală în nume propriu sau persoana în al cărei nume este întocmită declarația vamală de către brokerul vamal sau intermediar.

Potrivit, art. 12 alin. (3) al Convenției relativă la Contractul de Transport Internațional al Mărfurilor pe Șosele (C.M.R) din 19 mai 1956, stabilește că dreptul de dispoziție asupra mărfurilor aparține destinatarului din momentul întocmirii scrisorii de trăsură.

Din interpretarea normelor enunțate rezultă că există două modalități de a efectua o declarație vamală: în nume propriu sau în numele unei persoane terțe (broker).

Colegiul reține că litigiului dedus judecății este aplicabil și Regulamentul cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1290 din 09 decembrie 2005.

În cazul în care specialistul în domeniul vămuirii este angajat al unui agent economic, el poate declara numai mărfurile declarantului respectiv (angajator). Specialistul care nu deține atestatul de calificare în domeniul vămuirii sau deține un atestat care și-a pierdut valabilitatea nu este în drept să presteze servicii de vămuire a mărfurilor.

Toate operațiunile vamale privind declararea mărfurilor și mijloacelor de transport de către agenții economici pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează prin intermediul specialistului în domeniul vămuirii.

Astfel, Colegiul lărgit atestă, că în conformitate cu ordinul de angajare nr. 7 din 18 iunie 2008, împuternicirii pentru vămuire din 18 iunie 2008, intimata/ reclamanta a avut angajat specialist în domeniul vămuirii nr. 33 din 22 martie 2010, eliberat de Serviciul vamal și care a activat în numele Întreprinderii Mixte „GVG -COM” Societatea cu Răspundere Limitată.

În acest context, Colegiul lărgit evidențiază că, societatea reclamantă a fost destinatarul mărfurilor importate al cărui drept de dispoziție rezulta din contractul de vânzare-cumpărare din 05 noiembrie 2009 și din scrisoarea de trăsură CMR, care îi ofereau dreptul de a hotărî soarta juridică a mărfurilor.

Prin urmare, societatea reclamantă nu a realizat activitatea de broker vamal în numele și pentru terțe persoane, după cum susține recurentul, ci doar a declarat mărfurile în interes și nume propriu.

Cu alte cuvinte, Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată, fiind destinatar cu drept de dispoziție asupra mărfurilor, a avut calitatea de declarant și, având angajați specialiști în domeniul vămuirii, a declarat de sine stătător

mărfurile introduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova ca parte a contractului de vânzare-cumpărare nr. 02 din 5 noiembrie 2009 și nu în calitate de broker vamal.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul lărgit apreciază ca fiind corectă concluzia primei instanței precum că brokerul vamal reprezintă declarantul în raport cu organele vamale la efectuarea operațiunilor de vămuire a mărfurilor.

Subsecvent celor relatate, instanța de recurs apreciază justetea concluziei primei instanțe de respingere a argumentului Biroului vamal Centru precum că Întreprinderea Mixtă „GVG-COM” Societatea cu Răspundere Limitată a exercitat activitate de broker vamal, or în sensul Codului vamal obligația de a declara mărfurile organului vamal revine destinatarului mărfurilor.

În context, instanța de recurs notează că Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată fiind parte a contractului de vânzare-cumpărare nr. 02 din 05 noiembrie 2001, avînd calitatea de destinatar a mărfurilor, căruia i-au fost livrate mărfurile, conform prevederilor pct. 2.1. al contractului de prestări de servicii, în calitate de destinatar, este obligat să întocmească documentele vamale și toate procedurile de vămuire a mărfurilor, de depozitare, păstrare, încărcare-descărcare.

Astfel, colegiul lărgit atestă că este corectă concluzia instanței de fond, precum că reclamanta/intimată este persoana căreia i-au fost livrate mărfurile și persoana care, în virtutea obligațiilor contractuale și legale, le-a declarat și le-a prezentat spre vămuire organului vamal și este declarantul mărfurilor importate or potrivit art. 668 al Codului Civil se impune forța obligatorie a contractului, care prin reglementările sale stabilește, că contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Subsidiar, Colegiul reține că pe parcursul a doi ani de activitate societatea reclamantă a efectuat 680 de importuri în baza aceleași proceduri de vămuire, care fuseseră perfectate de către organul vamal fără a formula pretenții de ilegalitate sau alte obiecții, motiv pentru care Colegiul relevă că reclamanta avea deplina certitudine și ferma convingere că activa în condiții de legalitate. Or, însuși organul vamal, în urma efectuării controlului documentar în privința actelor de însoțire a mărfii, a constatat legalitatea procedurilor de vămuire și a acordat, de fiecare dată, liberul de vamă.

Altfel spus, la momentul perfectării tranzacțiilor, organul vamal nu a stabilit încălcarea de către reclamantă a prevederilor legale în acest sens, validând declarațiile vamale din motivul corespunderii lor normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarațiilor vamale în detaliu aprobate prin ordinul Serviciului Vamal nr. 346-O din 24 decembrie 2009. În caz contrar, organul vamal era obligat să nu accepte declarațiile spre perfectare, iar marfa urma a fi returnată expeditorului.

Instanța de recurs observă că societatea reclamantă a avut speranța legitimă și buna-credință că toate procedurile de vămuire fuseseră efectuate în strictă conformitate cu legislația vamală, pe când din materialele cauzei nu rezultă niciun motiv care ar fi determinat organul vamal să ofere o altă interpretare retroactiv propriilor proceduri.

În acest context, sunt neîntemeiate argumentele organului vamal potrivit cărora Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată a exercitat activitatea de broker vamal, or, legalitatea activității desfășurate de către ÎM „GVG-

Com” SRL a fost constatată de către însuși organul vamal, în cadrul efectuării auditului postvămuire în baza ordinului de control nr. 87-O din 23 martie 2011, potrivit căruia reclamanta activase în calitate de declarant în nume propriu în conformitate cu prevederile legislației vamale în vigoare, întrunind toate condițiile de derulare a procedurii de declarare a mărfurilor, având dreptul de dispoziție asupra mărfurilor importate/exportate în calitate de destinatar al mărfurilor.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, deoarece în esența lor, sunt similare argumentelor invocate în referință, cărora le-a fost dată o apreciere.

Astfel, argumentele invocate în cererea de recurs nu răstoarnă concluzia instanței de fond, fapt ce indică la netemeinicia recursului și legalitatea hotărârii instanței de fond.

Așa fiind, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Biroul vamal Centru și a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se resping recursul depus de Biroul vamal Centru.

Se menține hotărârea din 18 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „ GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului vamal Centru cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca –Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Anatol Țurcan

Nicolae Craiu